СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXII. Ч. 287. Джерзи Сіти, Н. Дж., середа, 10. грудня, 1924.

VOL. XXXII. No. 287. Jersey City, N. J., Wednesday, December 10, 1924. THREE CENTS

Предкладають закон про реґістрацію чужинців.

ВАШИНГТОН, 8. грудня. — Лусіянський конґресмен Асвел предложив конґресови законопроект про примусову реґістрацію чужинців.

Після сього закона кождий чужинець мавби реґіструватися в уряді раз до року так довго, поки він не стане американським горожанином. Кождий імігрант діставби тоді реґістраційну карту. Він мавби доносити урядови про кожду зміну свого осідку. За реґістрацію він мавби платити урядови 10 долярів.

За занедбанне реґістрації накладається острі кари. Конґрес мавби визначити на виконанне сього закона пів міліона долярів у рік.

ПРОЦЕС ПРОТИ ПОЛІЦІЇ ЗА БУТЛЕҐЕРСТВО.

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. Дж., 9. грудня. — Лава присяжних суддів, що розглядає пачкованне горівки, в яке вмішані поліцаї і поліційні урядники, постановила поставити під суд як головного провідники цілої шайки Вілієма Ґрифина, асекураційного підприємця з сього міста, котрий мав робити всі виплати підкупленим урядникам.

Заговір розгалужений так широко, що стейтова прокураторія домагається від федерального міністерства суду вмішатися в цілу справу.

КРАЛИ ГОЛОСИ ПРИ ВИБОРІ СЕНАТОРА.

ВАШИНГТОН, 8. грудня. — Підчасросправи над вибором сенатора Мейфілда, яку веде сенатовий комітет, станув В. С. Луис, урядовий наглядач виборів у повіті Берлесон, та зізнав під присягою, що він бачив, як прихильники сенатора крали голоси.

ПЕРЕСУВАЮТЬСЯ ВЕЛИКІ ГРОШІ.

НЮ ЙОРК, 8. грудня. — За минувший тиждень з нюйорських банків перенесено 785 міліонів долярів.

До сих трансакцій причинилися: французька позичка в сумі 100 міліонів долярів, виплата проценту від англійського довгу в сумі 68 і пів міліона долярів, виплата 23 міліонів яко рату на англійський довг; виплата 400 міліонів долярів американським урядом на сплату довгів; і т. и.

ЗА ФРАНЦУСЬКІ ВОЄННІ ДОВГИ.

ВАШИНГТОН, 8. грудня. — Наради межи представниками Америки й Франції щодо способу виплати французьких воєнних довгів ще не покінчилися.

Представники не могли погодитися, і французький амбасадор Жісеран зателеґрафував до Франції по директиви від уряду.

НОВЕ ОРЕЧЕННЄ СУДУ В СПРАВІ ПРОГИБІЦІЇ.

ФІЛАДЕЛФІЯ, 8. грудня. — Федеральний суд видав тут підчас одної росправи ореченне, після котрого посіданне алькоголю ще не доказує, що посідач переступив прогибіційний закон.

Се ореченне противиться другому ореченню федерального суду в Ню Йорку.

ГОРІВКА ЯКО ІСТОРИЧНА ПАМЯТКА.

КАРМЕЛ, 8. грудня. — Підчас розбирання судового будинку в сьому місті найдено фляшку шкотської горівки, яку сейчас віддано шерифови повіту. Шериф переконався, що фляшка має 86 літ та заявив, що він не конфіскує находу, бо його треба вважати історичною памяткою.

ВЕЛИКІ ДАРУНКИ НА ШКІЛЬНІ ЦІЛИ.

РОЧЕСТЕР, Ню Йорк, 8. грудня. — Джордж Істмен, відомий капіталіст, голова Істмен Кодек Ко., оголосив, що він визначив 12 і пів міліона долярів на цілі освіти. Зі запису скористають головно чотири висші школи.

ШАРЛОТ, Норт Каролайна, 8. грудня. — Джеймс Дюк, великий тютюновий підприємець, визначив 40 міліонів долярів на утворенне фундації, яка має удержувати колеґію (висшу школу) та давати на добродійні цілі.

ЦЕРКОВНИКИ ПРОГОЛОШУЮТЬ ВІЙНУ ЗЛОЧИНОМ.

АТЛАНТА, Джорджія, 8. грудня. — Федеральна Рада Церков по довгій дискусії проголосила війну проти війни.

Рада закликає всі держави, щоби вони встановили всесвітний межидержавний суд та віддали йому всі спірні справи межи державами. Вона взиває теж Злучені Держави приступити до сього суду.

СУД НАД ВБИЙСТВОМ У РОДИНІ ПРОПОВІДНИКА.

МАВНТ ВЕРНОН, Илинойс, 8. грудня. — Нині почалася тут судова росправа проти проповідника Лоренса М. Ґайта, котрий вбив свою жінку, та проти його коханки Елсі Світин, що вбила свого чоловіка.

НОВА ТАЄМНИЦЯ.

ПОМПТОН ЛЕЙКС, Ню Джерзі, 8. грудня. — В лісі за Бруксайд Ин, відкрито тут тіло незнаної жінки, зложене в трувні, прикритій каменем, на котрім є напись, що там похована „Маленька Марія".

Поліція сейчас розвела слідство над таємничою справою, але ледво чи її вдасться найти щонебудь певного з огляду на те, що жінку поховано яких 6 літ тому і вона не мала на собі нічого, по чому можнаби пізнати, хто вона така.

ПОГИБ ВІД ЧАДУ ВЛАСНОГО АВТА.

НЮ ЙОРК, 8. грудня. — В місцевім Флашинґ Госпитали помер нині від затроєння ґазом Микола Лемо, котрого добуто в непритомнім стані з його ґаражу. Лікарі догадуються, що він замкнувся в ґаражу, щоби там працювати в неділю, але так, аби сусіди не бачили; добуваючийся з машини отруйний ґаз затроїв йому легені та спричинив смерть.

Українські громади і громадяни: Складайте дар Просвіті у Львові і вписуйтесь в її члени!

ДАРИ І ВКЛАДКИ ПЕРЕСИЛАЙТЕ ЧЕРЕЗ ОБЄДНАННЄ ПО АДРЕСІ:

OBYEDNANYE, 847 N. Franklin St., PHILADELPHIA, PA.

АБО ПРОСТО ДО ПРОСВІТИ НА АДРЕСУ:

PROSVITA, RYNOK 10, LEMBERG, EAST GALICIA, EUROPE.

ЗЕЛІЗНИЧИЙ СТРАЙК

Сан Франциско, Каліфорнія, 8. грудня. — Машиністи Південної Пасифичної Зелізниці рішили одноголосно вийти на страйк, як що підприємство не визначить їм конференції для полагодження справи зарібків.

АҐІТАЦІЯ ЗА ЗАГАЛЬНОЮ ВІЙСЬКОВОЮ СЛУЖБОЮ

Ню Йорк, 8. грудня. — Яких тисячу ветеранів великої війни, зорґанізованих в Американський Леґіон постановило повести аґітацію за загально військовою службою. В тій ціли мають вони старатися, щоби вже сей конґрес поставив відповідний законопроект.

ВБИВ ЛЮДИНУ ЗА ПІВТОРА ДОЛЯРА.

Ґвайт Плейнс, Н. Й. 8. грудня. — Волтер Остермайер, 23-літний мущина, признався перед шерефом повіту, що він вбив Марґина Рофера з яким він посварився за 1 доляра 52 центи.

ЖИДИ В СОВЄТСЬКИЙ РЕПУБЛИЦІ СВЯТКУЮТЬ СВОЇ СВЯТА.

Останні жидівські свята відсвяткували Жиди дуже святочно. Не зважали на протирелігійну кампанію жидівського комуністичного провідника Мереїна, який в ґазеті „Емес" опоганював релігію. Міста замешкалі жидами виглядали дуже святочно. Як бачимо, то Жиди не дурні Лише Христіяне в Росії слухали комуністичних провідників (Жидів) і опоганили свою прадідівську віру. Та вже і в Росії й на Україні опамятуються Христіяне все більше бо переконалися, що без віри не веде до доброго.

МАЮТЬ ПОПРАВЛЯТИ НЮЙОРСЬКИЙ ПОРТ.

Вашинґтон, 5. грудня. — Головний інжинер американської армії предложив конґресови свій рапорт про потребу поправи нюйорського порту, а спеціяльно джемейського заливу, Іст Риверу та каналу Амброза.

Військові інжінери обчисляють, що сі роботи можна покінчити до липня 1926 року, коли на них виложиться півтретя міліона на поглублення Іст Риверу, а 10 і пів міліона на викінчення джемейського заливу. Цілий проект мавби коштувати федеральний уряд коло 31 міліонів.

Іст Ривер требаби поглубити, поширити та усунути з нього дві піскові лави. Друга робота вся майже обмежається до поглублення корита й утверджения берегів. В декотрих місцях треба буде викопати канал.

Конґрес збирається вирішити сю справу вже на сій сесії. За сими проектами стоять не лише військові урядники, які вважають сі поправи важними для військових цілей. але й місто та стейт Ню Йорк.

Як лишень про сі проекти рознеслися чутки, зараз підскочила ціна землі здовж усіх тих місць. куди мають переходити канали.

НОВА. СОВЄТСЬКА НЕЗАВИСИМА РЕПУБЛИКА.

Делеґація всебухарського „курултая" (уряду) привезла предсідникови виконуючого Комітету С. Р. С. Р. заяву про проголошення независимої узбецької совєтської соціялистичної републики. Вона буде в рамцях СРСР.

„ЛЮБОВ" МІЖ МОНАРХАМИ

Хто не памятає передвоєнних ілюстрацій. Бодро вийшов цісар Вільгельм із ваґона і пішов на стрічу цісареви Франц Йосифови, що його вижидав. Оба цісарі щиро поцілувалися. — а тепер із документів цісаря Ф. Йосифа є звісна телеграма до президента міністрів Тафе: Довідуюся з газет, що у Відні аґітується за привитанием цісаря Вільгельма походом із смолоскипами. Про це не може бути само собою мови, буде добре й розумно поставитися проти цього..." Австрійський цісар ніколи не забув 1866 р. Члени пруської династії були для нього узурпатори, плебенці. Що правда мусів цілуватися з ними цього вимагала політика. Щоби ще краще пізнати ворогування старого австрійського цісаря з німецьким, треба згадати, що одною з причин ненависти було те, що Фердинанд приятелював з Вільгельмом.

ВІДБУДОВА ЛЄНІНҐРАДУ.

На засіданні ленінґрадського совєту виявилося, що відбудова Ленінґраду коштувалаби 12 міліонів золотих рублів. Крім цього требаби помогти промисловим підприємствам кредитом 5 міліонів золотих рублів, бо вони також дуже потерпіли підчас перевороту.

НОВИЙ ДЗВІН У ПЯТНИЦЯХ.

Церква св. Пятниць у Львові на жовківському передмістю у Львові отримала новий дзвін. Дня 9. м. м. в храмовий празник цієї церкви після нотифікального богослуження відбулися хрестини дзвона, який названо „Пятницею"..

Вислід виборів в Німеччині може дати більшість лише лише коаліції 4 партій.

БЕРЛІН, 8. грудня. — Повне обчисленне вчерашнього голосовання при виборах до парляменту, хотяй ще не урядове, показує, що надії републиканців на велику побіду над монархістами були передчасні.

Показується, що побіда републиканців не надто велика, та що монархістів теж не розгромлено. Також три партії, а саме соціял-демократи, центровці (клерикали) і демократи не мати-муть більшости і не зможуть створити коаліційного правительства без помочі четвертої групи, якою може бути народня партія.

Поодинокі партії вибрали послів:

Соціял-демократи	104
Націоналісти	129
Центровці (клерикали)	67
Народня партія	50
Комуністи	44
Демократи	31
Баварська народня партія	19
Крайні націоналісти	14
Економічна партія	10
Фармерська партія	4
Гановерці	8
Інші партії	8
Разом	484

Загальне число послів німецького парляменту побільшилось тепер о 25 місць, бо по виборчому закону 60,000 виборців вибирає одного посла, отже зі зростом числа виборців число посольських мандатів побільшується.

Більшість парляменту становить 243 послів, а соціял-демократи, центровці і демократи мають усього 227 послів. З уваги на те вони хотять приєднати ще й народню партію, яка має 50 послів і разом з нею утворити в парляменті більшість та 4-партійне коаліційне правительство, яке боронило-б републиканських установ Німеччини і підперло би плян Доса.

Одначе й опозиція в німецькому парляменті доволі сильна.

Вправді ґрупа Людендорфа потерпіла поражку, але ще є другі ґрупи, які мають ще силу. Вистане вказати на 104 націоналістичних послів, щоб показати обєднану силу правиці.

Комуністи стратили теж, але і їм ще осталось доволі мандатів, щоб виступати в парляменті в ролі крайної опозиції.

Загалом опозиція права і ліва в німецькому парляменті не чується придавленою вислідом вчерашніх виборів.

ВІДКЛАДАЮТЬ ПЛЯН БЕНЕША.

РИМ, 8. грудня. — За почином англійського міністра закордонних справ Остена Чемберлейна члени Ради Ліґи Народів згодились відложити на пізнійший час плян Бенеша і „всесвітню розоружну конференцію".

Міжтим член французької делеґації Арістід Бріян хоче предложити свій плян „розоруження", який опирався би на порозумінню аліянтів.

КОРОЛІВСЬКА ПРОМОВА.

ЛОНДОН, 8. грудня. — Англійський король Юрій V одчинить завтра англійський парлямент королівською мовою, яку відчитає на парадному засіданню парляменту.

Доміниї сподіваються, що в королівській промові буде сказано про полекші для них у торговлі з Анґлією.

ВИКИДАЮТЬ ПОРТРЕТ.

ЛОНДОН, 8. грудня. — Анґлійська консервативна влада постановила усунути з парляменту портрет посолки пані Естор. Сей портрет було уміщено на спомину, що вона перша посолка в англійському парляменті, одначе се вважають не вистарчаючим і усунули, хотяй вона завзята консервативтка.

НЕ БОЯТЬСЯ „РЕВОЛЮЦІЇ".

ПАРИЖ, 8. грудня. — Французьке правительство заявляє, що чутки про те, що комуністи могли викликати „революцію" у Франції, смішні. Франція не боїться такої „революції", а увязнила 350 комуністів лиш тому, що вони вели проти-державну і проти-законну аґітацію.

БІЙКА В ПАРЛЯМЕНТІ.

ПАРИЖ, 8. грудня. — Нині прийшло до бійки у французькому парляменті між соціялістами і комуністами.

КИРИЛО ВОЛОДИМИРОВИЧ ПОКИНЕ БАВАРІЮ.

БЕРЛІН, 8. грудня. — Кирило Володимирович Романів, котрий проголосив себе в Кобурґу російським царем, як кажуть, мусіти-ме кинути се баверське місто і перенестись до другої держави, імовірно до котроїсь з монархій.

Кажуть, що баварське правительство, хотячи бути в добрих зносинах з російським урядом, впливає на великого князя Кирила Володимировича, щоби по змозі як найскорше покинув межі Баварії.

Його жінка Вікторія Фидоровна тепер в Америці.

ТРАГЕДІЯ В БІЛГОРОДІ.

БІЛГОРОД, столиця Сербії, 7. грудня. — Трагічна смерть дівчини Анни Усупайтаіс і смертельне ранення американського консуля Генрі А. Дейтона в Білгороді, досі ще не розвязана.

Суд веде пильне доходженне, але досі не стверджв, хто з обох жертв убийником, бо Дейтон мовчить.

Допускають, що дівчина яка є Литвинкою з Ковна, хотіла убити Дейтона, а потому відібрала собі життє.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES; Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ .75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

В Канаді належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Укр. Н. Союза: 1838 Montgomery.

Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

Шо про большевицьких „учених".

Славний англійський писменник і відомий соціяліст Джордж Бернард Шо (родом Ірляндець) написав на прошение московської урядової большевицької ґазети Известия, що він думає про большевію.

Він передівсім радить російському большевицькому урядови розлучитися з так званим „комуністичним інтернаціоналом" Зіновева (Апфельбавма).

Він каже, що „конституція" того „комінтерна" задивувала англійських соціялістів штубацькою глупотою її авторів.

Шо пригадує, скільки наука про соціялізм поступила від Маркса, а московські большевики, не знаючи тої науки, держаться брошурки Маркса, яку він написав тому 76 літ, відокремившись від світа, а навіть від соціялістичного життя.

Для московських большевиків поступ в науці про соціялізм, який зроблено в Західній Европі, не відомий. Вони зовсім не ідуть з поступом часу. Ще, каже Шо, соціялісти радо читають писання Троцького, але і він пише проти славного англійського писменника Г. Дж. Веллса (також соціяліста), хотяй не читав його „Начерку історії", в якій він показав поступ соціялістичної думки від часу появи Марксового „Капіталу".

Про „комінтерн" (буцімто „комуністичний інтернаціонал") каже Шо, що Зіновєв у своїй наївности може вірити, що се могуча і „зелізна" організація, але се не змінить дійсности, що там лише кількох смаркатих туманів компромітує своїм пустомельством російських соціялістів, чи комуністів.

Загалом, каже Шо, московські комуністи своїми писаннями і балаканнем роблять враження, що се купка малолітних хорих дурачків.

Він вказує Москалям, що се неправда, буцімто вони агітують в користь соціялізму чи там комунізму, бо досі з їх глупої агітації користають лиш европейські і американські капіталісти і пригадує хочби останний приклад з листом Зіновева в Англії, який поміг консервативним побороти соціялістів, а відтак відібрати Судан від Египту і передати капіталістам ріку Ніль на використанне до плянтацій бавовни.

Коли і далі, каже Шо, будуть в Росії комунізмом бавитись смаркаті і хорі дурні, то нехай не дивуються, коли Західна Европа буде так інтересуватись ними, як наприклад Москва островом Мадаґаскаром.

* * *

Таку болючу правду сказав московським большевикам славний англійський писменник і учений мислитель Джордж Бернард Шо.

Чи московська ґазета Известия помістить сей лист?

Годі вірити. Бо якже? Тут приучувано публику через 7 літ не думати, а вдоволятись тим, що Зіновев (Апфельбавм) за неї і „для неї" думає, а там як грім з неба большевицького — правдиві слова мистця слова і думки Шо, які кажуть ні більше ні менше, тільки, що сей Апфельбавм се смаркатий, недовчений і хорий дурак.

Він має велику владу над нещасною, а також хорою душевно, московською публикою. Він привчив її як фірман коний нічого не видіти і нічого не бачити, а ходити, чи бігти, покірно у заслінках біля очий, туди, куди батіг Зіновева її гонить. А тут сього фірмана називає великий мислитель і соціяліст — туманом, дурнем, неуком, недотепою.

Що-ж вийшло би у сьому горю?

Хиба випадало би Зіновеву злізти з кізла і кинути долів батіг чи нагайку, а публиці скинути заслінки і також подивитись на світ так теж і думати по своєму і по людському, а не тільки по комісарському височайшому указу Зіновева...

Якби таке сталося, „святий Ленін" стрясся би у великому гробі, який большевики поставили учителеви руїни і його науці.

Се, що каже Шо, ми вже нераз писали у Свободі. Хто пильно читає газету, той тямить, що все те, що сказав Шо, хотяй іншими словами, вже Свобода була сказала.

Але були упереджені до Свободи, бо її називали буржуазною.

Та може тепер Шо здійме їм з очий кінські заслінки і вони глянуть на світ своїми вільними очима та побачать його і зрозуміють своїм розумом...

НАШІ СТЕЦЬКИ

(Від спеціяльного кореспондента „Свободи").

Не знаю, як було в Австрії, що володіла між иншими і українськими землями, що ж до б.. царської Росії, то ні для кого не є таємницею, що найліпші поліцаї й жандарми були з Українців (що до шпигів, то до сього поважного фаху надавалась більш спритнійша, тоді „угнетена", а тепер пануюча там нація.) І не тому лише найліпші, що се був здоровий, рослий, статурний й гарний народ, навіть московський не мав у своїй вдачі, тої коштовної для тиранів прикмети собачої вірности панови яку мали наші земляки, незалежно від того, хто той пан, якому випало служити, і якого походження. Ніхто так достотно просто по німецькому не виконував панських наказів, хочби тії накази було справлено супроти рідного батька, ніхто не здолав так пильно охоронити пана, а де треба було, то й заложити на нього життем. Ліпше, найвірнійше, найвідданійше цареви військо було з Українців (знані всьому людови железние полки, що трупом своїм укрили і кримські піски, і снігові Балкани, і поля Угорщини, і верховини Кавказу, і далекі степи Манджурії і т. д., і т. д.)

Не богато треба було труду з боку царських посіпак, щоб зробити з вільного колись народу, вірних псів для найбільшого ворога нещасної України. Треба було лише вміло втокмачити в голову темної української маси, що цар і все, що від нього, — то є та правда, за якою вічно тужить українська душа. А царі уміли се зробити, і бідолашний „хахол" обертався у справжнього Стецька із відомої оперетки Квітки Основяненка: він затямив одно і зби ти його з тієї позиції було годі

— Алеж цар — то твій ворог.
— Дарма.
— Він же ворог твоєї батьківщини.
— Дарма.
— Та ти ж у нього не вільна людина, а раб, і народ твій — раби.
— Дарма.
— Та ти ж разом з царем душиш своїх.
—Дарма, дарма, дарма!

Прийшла війна, нелюдські муки збудили в народі нашим свідомість своєї людської гідности, а національна революція виявила йому тую правду, якої він прагнув, за якою тужив великий пророк. В анархії, в пожежі, в крові дізнався він про неї, — і картина відмінилася. Прийшли червоні царі, і ролю катів, поліцаїв, жандармів і над своїми народами і над Українцями перейняли Москалі й Жиди Український нарід боровся скільки було змоги, але знесилений, а тому й переможений, замкнувся в собі й жде слушної години, щоб з новими силами виконати заповіт свого Пророка. Колишній Стецько в масі своїй обернувся в героя, збудивши в собі кращі прикмети своїх предків, і не дарма ладський перекинчик і страшний московський кат, Фелікс Дзержинський зазначив у одним зі своїх докладів у Ц. К. Партії, що серед нового набору червоноармейців 90 проц. вороже настроено до совітської влади.

Де ж дівся Стецько? З народної маси він видихався з подувом національної революції. Народ довів, що він не з роду Стецько, а що Стецьком зробив його московський царизм. Коли ж йому одкрились очі, то до такого стану він уже не дійде. З вільною, українською школою, котра прийде з упадком большевицької влади, згинуть решітки московської отрути і він буде свідомий того, то він і що має робити.

Отже коли де й зберігся ще давній клясичний оперетковий український герой, та се в тій частині (на щастє, незначній) української інтелігенції, яка віpно, і за страх і за совість, слугує в данний мент царю червоним. Як Квінчиному героеви батько вбив у голову, що він ожениться з Уляною, так сих дурнів Ленін переконав, що совітська влада — то є „рабочекрестьянское правительство".

— Але ж панове, вам не повилазило, і ви бачите, що се не диктатура пролетаріяту, а диктатура над пролетаріятом.
— Дарма.
— Се ж окупанти, що нищать Україну
— Вони ж задушили найменші прояви свободи.
— Дарма.
— Се ж страшна реакція, гірша за царську.
— Дарма, а ви контр-революціонери.

На догоду своєму новому панови, сі людці убють батька неньку, оплюють усе, що було й є святого для Українця — його історію, національну культуру, свободу, національну душу, — не кажучи вже про таку річ, як українська церква... Вся історія наша до них — бандитизм, церква — забобон, культура — барахло, українська інтелігенція — жовтоблакитна зволоч, герої, що голови що голови свої поклали за визволенне з під московського ярма України — петлюрівські бади і т. д., і т. д. Пан усяким способами здолав переконати їх, що головне на світі — всесвітна революція, решта — від лукавого контр революціонера; спробуйтеж після сього доведіти такому комуністичному Стецькови, що не людина для суботи, а субота для людини", що тає всесвітня революція разом з усіми революціонерами не варт пречистої сльози невинної дитини, в котрої червоноармійцем чи чекистом убито неньку. А сліз же тих та крови пролято ріки!.. Дарма, скаже червоний Стецько і щільнійшою лавою стане довкола свого пана.

Темну, дурену віками українську масу освідомила національна революція. Хто ж освідомить сих повітових Стецьків,— адже ж вони належать ніби до інтелігенції?.. На се питанне Пророк відповів так:

„... невчене око
Загляне їм в саму душу
Глибоко, глибоко...
Дознають се небожата,
Чия на них шкура.
Та й засудять, — і премудрих
Немудрі одурять".

І той суд страшний — недалеко вже.

М. Д.

Матвій Костишин.

ЗАПОВІТ БАТЬКА.

Місяченько ясний на небі стояв
Що хвилі в старенькe вікно заглядав,
Там, де гомоніли слова козака,
Що поучав свого сина юнака...
Сину мій единий! все відважний будь,
Для свого народу не пожалуй груди!..
Бо він твое щасте, радість, одна кров
Май до него завше правдиву любов.
Віра—нехай в тебе твердне як тасталь
Будь своїй ідеї правдивий коваль!
Куй! гати! щоб доля усміхнулась всім
Ці слова хай стануть законом твоїм.
Незабувай, що ти з крови козака,
Що гуляв степами, держався байдака.
— — — — — — — —
Умовк старий батько, юнак похиливсь
Розійшовся стогін, батько подививсь
Сумно ще раз глянув тяженько зітхнув
Замкнув карі очі раз на все заснув.

Джемейка, 20. 11., 1924.

ДОПИСІ.

ВІЛЯМСТАВН, Н. ДЖ.

Українська школа.

У нашій місцевости засновано шкільний комітет, щоби вечерами провадити школу для дітий, які не знають по українськи читати й писати. До комітету увійшли слідуючі особи: Васияь Слободян, як предсідатель, Юрко Слободян, як секретар, Олекса Шалайда, як касієр.

Сей комітет скликав мітинг до церковної галі на 9. падолиста і представив зібраним значіннє рідної школи, а відтак поспитав, в який спосіб провадити науку та зібрати потрібні фонди.

Присутні вислухавши звіту одноголосно ухвалили зложити жертву на українську школу. Заразом вибрано д. Юрка Слободяна як учителя, щоби учив дітий. Д. Юрко Слободян радо згодився провадити вечірну щколу якийс чьас без жадного винадгородження.

Жертви зложили на Фонд школи слідуючі добродії:

Юрко Слободян, Васиnь Венґринюк і Петро Веклюк по $2.00; Василь Слободян, Іван Аркатин, Семен Костик, Іван Витязь, Петро Красівський, Петро Стефаник, Олекса Шалайда, Іван Костик, Джім Червінка, Юзеф Павер (Поляк), Стефан Воробель, Юрко Миричко, Микола Смужинський і Григорій Малиновський по $1.00; Николай Смерецький 60 ц.; на хрестинах в д. Юрка Слободяна зібрано дрібними жертвами $5.00. Разом $25.60.

На сім місци шкільний комітет складає сердечну подяку всім жертводавцям.

ЗА ШКІЛЬНИЙ КОМІТЕТ:
В. Слободян, предс.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Орґанізаційні Збори українських еміґрантів міста Тернополя і округа в Ню Йорку.

Браття! Лихоліттє спало на нашу Україну. Воно являеться природним наслідком війни.

Країна наша цвитуча богацтвом обернена до непірнання.

Красуючись колись своїми плодами бореться з нуждою.

Одно, що осталось се потенція у народа. Коли-б Він не зумів реаґувати відповідно до обставин на своє горе, тоді сказаним є на загладу.

І де діти його не жили-б — так мусять подати помічну руку.

Бо горе батьків та матерей є горем їх дітий. Воєнна хуртовина не оминула рівнож і нашого міста Тернополя і Округа.

Колись був гордощою нашою та Західної Области України — днесь нуждарем!

Колись був розсадником просвіти в тій части краю — сейчас царить мертвичена! Колись був взірцевим господарем кооперацій та ріжних позичкових інституцій — сейчас лише спогадом живе!

Невже-ж так дальше буде?! Що Ви на се? Браття Ваші, які вчасі боротьби о независимість полягли чесно за святу справу — оставили Вам свої діти-сироти щоби Ви заопікувались ними!

Кров, яка плила бороздами піль дала найкраще свідоцтво їх віри, що серце Ваше таке саме як їхнє!

Козаки-інваліди також остались — чи добре то є, коли вони простягають руку о поміч до ворогів ваших?! Чи байдужними будете на злобний сміх задоволення вашого віковічного ворога Ляха! Що Ви на се?

Чи Ви годитеся на те все?! Як що у Вас є гордість і честь так певно скажете, що ні! Ні! Так не буде!

Ви подасте помічну руку браттям Вашим і обітрете бо горячі сльози сиріт-діточок, та інвалідам-героям улекшите бодай вчасти їхне горе.

Тому зазиваємо Вас до Орґанізації несення помочі нашим рідним.

Дружно та спільними силами зробимо богато та лекше як поодиноко. Та приходіть на слідуючі Збори Тернопільчан, які відбудуться **в середу 10. грудня 1924 року о годині 8-мій вечером в Українськім Народнім Домі.**

Приходіть усі! Хай не бракне з Вас нікого, де спільно будемо радитись як дати найкращу допомогу.

Тимчасовий Комітет Допомоги Тернопільщини:
о. Волод. Лотович, голова,
Антін Пасічник, скарбник,
Степан Фесоловик, писар.

ТОРОНТО, ОНТ., КАНАДА.

Роковини руїни України.

Просимо Хв. Ред. помістити слідуюче вияснення:

У 131. ч. „Народної Волі" з дня 15. XI. 1924. (в Америці), редаґованої б. офіцером австрійської а потому української армії, була поміщена редакційна стаття п. н. „Роковини Соборности", як також понад 3 шпальти ріжних вирівків з писань п. з. „Протигетьманське повстання в 1918 р."

У згаданій редакційній статті є цілий ряд фальшивих тверджень, про яких знає кождий, хто брав участь у визвольній боротьбі у старім краю, а дивним дивом не знає їх тільки редактор і б. офіцир п. Я. Чиж.

І так: 1) Пише п. Чиж, що „Січові Стрільці почали формуватися в Білій Церкві ще за влади й за дозволом Гетьмана", хоч загально відомо всім, котрі там були, що Січові Стрільці почали формуватися в Київі а не в Білій Церкві і за Центральної Ради, не за Гетьмана.

2. Пан Чиж очевидно видумав собі сплетню, немовби Гетьман „обіцював" командантови С. С. „значну" суму грошей „на дорогу" до Галичини. Се показує, як пан Чиж цінить команду С. С., коли припускає, що хто небудь, навіть сам Гетьман, міг на неї сподіватися вплинути — грішми. Правдою єсть те, що Гетьман на просьбу делеґації Гал. Уряду й Війська згодився, щоб його полк С. С. їхав до границь Галичини на поміч Галицькій Армії, котра тоді щойно творилася та прирік **Галицькому Урядови**, не команді С. С., значну суму грошей на скріпленне фінансів Галичини.

3. Пише пан Чиж, що полк Січових Стрільців, котрий мав 1187 людей, не мігби був рішити долі Львова, коли не могла його здобути 100.000-на Галицька армія... Правдою одначе єсть, що з початком листопада навіть половина того прекрасного озброєного полка булаб рішила долю і Львова і Перемишля, бо тоді Поляки не мали ще сили, а 100.000-на Гал. Армія і польська армія сформувалися геть-геть опісля. Аж дивно, як такі річи може писати б. офіцир армії!

4. Найприкрійше в тім писанню п. Чижа вражає те, що він ще тепер називає бунт проможентом історії України". Тепер української держави „ясним пер уже ясно хіба те, що бунт українського війська, котрий розпочався 16. листопада 1918 р. проти Гетьмана, був початком руїни Української Державни наших часів і в сім місяци припадають роковини соборного хаосу, який почався тим бунтом, що признають уже тепер всі чесні учасники того бунту. Січові Стрільці, котрі взяли участь у тім бунті всупереч перестерогам делеґатів Галицького Уряду й Війська котрі радили їм іти на Львів а не на Київ, — дійдуть тоді й найліпшій вірі, бо думали, що своїм бунтом здобудуть Київ для „народної" влади, котра потому поможе здобути і Львів. Але в якій вірі пише тепер п. Чиж, що той бунт добрий, коли вже всі знають, що петлюрівська „влада" не тільки не помогла Галичині, але навіть Київа не вдержала, тільки **зруйнувала Україну.**

5. Зі споминів О. Назарука, на які покликається п. Чиж, ясно видно, що Петлюра хотів зачинати бунт прот иГетьмана відозвою, в якій не було навіть одного ідейного мотиву, чому робиться повстанне проти Гетьмана. Супроти того треба було йому написати, що не за далі руїни-ж вільно робити повстанне.

6. Чому п. Чиж кладе у вину Голові Української Держави те, що на якійсь стації якийсь Москаль у пянім стані застрілив Українця, — сего взагалі зрозуміти не можна, як не можна зрозуміти замірів п. Чижа, що під сю хвилю містить такі розвальні статті.

Підписані як учасники боротьби за незалежність української держави, стверджують отсим, що тільки за Гетьмана була справжня Українська Держава та що крайну шкоду державній справі українського народа приносить кождий, хто ще тепер вихваляє бунт проти своєї державної влади а тим більше, коли се робить офіцир, котрий повинен давати приклад вірности й пошани для **влади своєї держави!**

Торонто, дня від 18. XII. до 3. XII. 1924 р.

Володимир Босий, четар У. А. (У. С. С.); **Іван Савчук,** підхорунжий У. А. (штаб II. Корпуса); **Микола Гавриляк,** підстаршина У. А. (I. Корпус); **Василь Крайдуба,** бунчужний У. А.; **Михайло Котуцький,** стрілець У. А. (У. С. С.); **Ілько Грицив,** стрілець У. А. (I. Корпус); **Дмитро Деник,** стрілець У. А. (II. Корпус); **Василь Курпіль,** стрілець У. А. (I. Корпус); **Лисий Йосиф,** стрілець У. А. (III. Бриґада); **Павло Кушлик,** десятник У. А. (народня сторож); **Юрій Свергун,** стрілець У. А. (3. п. 9. Бриґада); **Федь Дереворіз,** стрілець У. А. (3. п. 9. Бриґада); **Василь Адамик,** стрілець У. А. (II. полк С. С.); **Іван Костів,** стрілець У. А. (II. Корпус); **Григорій Филюшка,** стрілець У. А. (III. Корпус).

ВУДГЕЙВЕН, Л. АЙ., Н. Й.

Подяка.

В імени Української Народної Школи в Вудгейвен і в' імени цілої української громади в Вудгейвен, складаеся як найсердечнійшу подяку Січі ім. Богдана Хмельницького і Лідзі Американських Горожан Укр. Пох. з Ню Йорку за відігранне представлення „Повстанці" цілком даром, дня 29. падолиста с. р. Честь і слава аматорам, котрі нежалували часу ні охоти та приїхали до нас, незважаючи на слоту та представили нам живий образ нужди нашого народу в ріднім краю. Весь дохід з представлення зістав обернений на Укр. Народну Школу в Вудгейвен. Добро народне, яке зробила Січ і Ліґа Ам. Гор. запишеться золотими буквами в серцях вудгейвенської Громади. Тому хай живе наша славна Січ зі своїми козаками і хай живе Ліґа Ам. Горожан з Ню Йорку. Честь їм і слава.

Комітет Укр. Народ. Школи.

НА ПОМІЧ УКРАЇНСЬКИМ ДІТЯМ

Рідна Школа із Західної України кличе о поміч!
Поміч потрібна негайно!
Як помогти?

Нехай кожде українське товариство в Америці на найблизшому мітингу ухвалить від себе допомогу в сумі від 5 до 25 долярів і зараз вишле на Рідну Школу до Обєднання.

А кождий свідомий Українець і Українка нехай вишле НЕЗАПЛАЧЕНИЙ досі народний податок за 1923 і 1924 до Обєднання, в сумі 6 долярів.

Тоді Обєднання вишле зовсім вистарчаючу допомогу до старого краю на українські приватні школи і на оборону сих шкіл усіми можливими способами.

Спішіться, бо пізно іноді значить запізно!
Допомогу посилати через Обєднання на адресу:
OBYEDNANNYE, 847 N. Franklin St., PHILADELPHIA, PA.

ПОЛЬСЬКА ШПІОНАЖА НА УКРАЇНІ.

Кореспондент харківських „Вістей" відбув інтервю з народнім комісаром внутрішніх справ і з головою державного політичного управління (ДПУ) Балицьким у справі останніх арештувань підозрілих у шпіонажі на користь Польщі. З великого і дуже обширного інтервю виходить, що в Київі повстала на весну цього року велика шпіонська орґанізація, на чолі якої стояв п. Павловський. Офіціяльно він зайняв у Київі становище секретаря польської оптаційної делеґації. Нині Павловський приділений до польського ґенерального консуляту в Харкові. Технічним виконавцем всіх справ був український громадянин (Поляк) Венґлінський що від кінця 1922 р. був офіціяльно на службі польської делеґації та рахувався на посаді консультанти в комерційних справах. Венґлінский достарчав Павлов-що Павловський є представниському матеріяли і знав про те, ком польської розвідки 2 відділу ґенерального штабу. Венґліньского арештовано на основі його зізнань арештовано цілий ряд Поляків і червоних офіцерів-старорежімців. В цілу аферу вмішаний також другий секретар оптаційної делеґації в Київі Вєльовейский і Кржечковска, що перевозили шифровані матеріяли з Київа до Харкова і назад. Її арештовано в переїзді з Київа до Харкова. Дуже богато компромітуючого матеріялу найдено в часі ревізії у Венґліньского, Вельовейского і Кржечковскої що компромітують до певної міри польський консулят. В звязку з цією справою арештовано ґен. Белявіна, який й доставив силу відомостей і матеріялів про червону армію.

У Венґліньского найдено між иншим відозву „Польскеґо виконавчеґо комітету на Русі" до польського населення на Україні, в якій говориться про права Польщі на цілу Україну, Крим і Кавказ. Польща— твердить цей документ, — що має у своїх промислових районах, а саме у колишній Конґресівці та на Горішньому Шлеську фабричну промисловість, що намагається поширити свою продукцію із колишнього Королівства на цілу Росію, а з Горішнього Шлеська на всю Німеччину, не маючи ні одної кольонії, ні одної надійної перспективи для експорту продукції свого виробництва, примушена шукати ринку збуту на Україні та підготовляти терен для її анексії. Наддніпрянська Русь зі своєю старою столицею Київом а потім уже й сусіднє Лівобережжа, Крим і Кавказ це той терен, на якому є найкращі шляхи до чорноморських портів, які для Польщі необхідні.

Ось такі інформації подають „Вісти" з 29. Х. ц. р. і заповідають, що в скорому часі пічнуть друкувати весь фактичний матеріял що відноситься до цеї національної панами.

ШКОЛИ І ПОЛІТИЧНО-ОСВІТНІ ТА НАУКОВІ УСТАНОВИ НА УКРАЇНІ,

УТРИМУВАНІ НА ДЕРЖАВНИЙ КОШТ І СУБВЕНЦІОНОВАНІ ДЕРЖАВОЮ.

Рада Народніх Комісарів України затвердила і оголосила список шкіл і політично-освітних та наукових установ, утримання яких у 1924-5 буджетовому році взято на державний рахунок в цілости або частинно у формі субвенцій.

Серед цих шкіл і установ на першому місці стоять комісії для опіки над нелітними дітьми, з захоронками, школами й иншими установами для тих дітей, разом 53 установ.

Далі йдуть установи політичної освіти, як комуністичний університет ім. Артьома в Харкові, 9 радянсько-партійних шкіл 2 степеня ґуберніяльних і 36 шкіл 1 степеня окружних і районних, 8 бібліотек, 10 музеїв, і Український Державний Театр у Харкові.

Вкінці трету ґрупу становлять установи професійної й соціяльно-наукові освіти. Сюди входять:

1) Наукові установи, як Всеукраїнська Академія Наук у Київі, інститут Марксизму у Харкові, Українська Книжкова Палата у Харкові, Інститут Книгознавства у Київі, Центральний Архів стародавніх актів у Київі і 86 науково-дослідних катедр при 22 вищих школах.

2) 3 центральні бібліотеки у Київі, Харкові, Одесі.

3) 8 Музеїв.

4) 4 Ботанічних Садів.

5) 5 Астрономічних Обсерваторій.

6) 22 шкільних закладів індустріяльно - технічної освіти (технікуми), з робітничими факультетами при переважній части з них.

7) 18 шкільних закладів професіональної освіти робітників (вечірніу робітничі технікуми і спеціяльні курси).

8) 29 шкільних закладів сільсько-господарської освіти, з робітничими факультетами при деяких.

9) 43 шкільні заклади педаґоґічної освіти (інститути народньої освіти і педаґоґічні курси).

10) 8 шкільних закладів медичної освіти.

11) 12 шкільних закладів соціяльно-економічної освіти (інститути народнього господарства, коопертивні технікуми, юридичні курси і пр.).

12) 8 шкільних закладів мистецької освіти (музичні, драматичні і мистецькі школи).

Всього 284 установ і шкільних закладів.

Утримання цілого народнього шкільництва і численних професіональних середніх шкіл лежить на буджетах ґуберній, округів і районів та сільських і міських громад.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

Семен Ткачук, проф. ґімназії в Кімполюнзі молдавськім (Румунія), помер по довгій і тяжкій недузі дня 23. жовтня с. р. в 44 році життя.

Покійний, селянський син з Кнігинича коло Станиславова, здобував собі освіту в дуже тяжкі йборотьбі за існування. — По матурі, яку здав в академічній ґімназії у Львові, був студентом львівського університету та, як член Академічної Громади, брав участь у боротьбі за український університет. В лютім 1907 р. сидів у тюрмі на Баторія і церебував першу у нас — голодівку. Опісля студіював в університеті в Чернівцях, де й зложив учительський іспит з математики і фізики. — Учителював через 11 літ на Буковині у вижницькій ґімназії, аж поки її не розвязали Румуни в 1921 р. — Людина незвичайно енерґійна, — талановитий математик, знаменитий учитель і щирий приятель молоді, тішився симпатією всіх, хто Його знав.

Помер на чужій землі, осиротивши жінку і двоє малих діточок. В. Й. П.!

Рабіндранат Таґор.

ЙОГО ВЕЛИЧНІСТЬ ДИТЯ.

I.

Дванацять літ було Райханові, як ступив на службу його пана. Належав до тої самої касти, що його пан. І віддали йому господрі маленького синка на виховання. З часом покинув хлопець рамена Райхарана і почав ходити до школи. Як скінчив школу пійшов на університет, опісля присвятився судівництву. Безперестанно аж до часу, як оженився, був Райхаран його одиноким слугою.

Та як прибула у хату пані, мав Райхаран двох господарів замісць одного. Весь вплив, який мав тепер перейшов тепер на нову паню. Змінилося це щойно з приходом нового гостя. Анукулові народився син. Райхаранові вдалося завдяки неструдженним стараням здобути повну власть над дитиною. Залюбки ґойдав дитину на руках, говорив з нею недорічною діточою мовою, притулював лице до личка дитинки, а потім віддаляв викривившись. Тепер уміла вже дитина рачкувати і перелазити через поріг. Коли Райхарай прибігав, щоби її схопити, кричала під небеса, або сміялася з усієї сили й втікала. Чудувався Райхаран цим штукам і спритові дитинки, коли він здоганяв її. Поглядаючи таємничо-покірно, говорив бувало пані:

— Ваш син буде колись суддею.

З часом почали діятися нові чуда. Коли дитинка почала лепетіти, почався для Райхарана новий розділ історії людства. Захоплення його не знало границь, коли кликало воно батька та-то, маму: ма-ма, а його, Райхарана називало: хан-на. Гонив тоді, щоби цю новину сповістити світу.

По якомусь часі жадали від Райхарана, щоби й на иншому полі виявив свій талан. Мусів прим. відгравати ролю коня, брати віжки у зуби й фиркати ногами. Мусів також пробувати силу з своїм вихованцем, а коли не вдалося йому доказати цієї штуки, щоби при помочі якоїсь штуки упав сам побіджений на землю, тоді крик і голос дитини був неминучий.

В той час перенесли Анункула до падменського дистрикту. Підчас переїзду через Калькуту купив синові візочок. Купив йому атласовий сюртучок, шапочку з золотою стяжкою й стременами. Коли лише виходили на прохід, забирав Рахаран усе зі шафи і з торжественною гордістю вбирав вихованця.

Потім зачалися дощі. День за днем лило, як з відра. Ненаситна ріка зїдала наче велитенська змія землю, села, житні поля. Филі заливали навіть високі трави на пісках. Від часу до часу відзивався глибокий лоскіт. То земля відривалася від берега ріки. Безперестанній шум ріки чути було далеко, сила запінених хвиль малювала очам скорість розбурханої ріки.

Одного пополудня розяснилося. Небо було ще захмарене, але воздух був чистий і холодний. Малий деспот Райхарана не бажав провести такого гарного дня дома. Його Величність видряпалося на візок, Райхаран узяв за дишель і повіз його далеко. Аж ген до рижових піль на березі ріки. На полі не було нікого й ніодного човна не було видно на ріці. На другому березі води, на заході роздерлися хмари.. Внімій величі заходило сонце. Серед такої мовчанки витягнула дитина руку перед себе й викликнула:

— Ханна! Гарні дерева! Недалеко на болотяному острівці, росло величезне цвітуче дерево. Його Величність Дитя проковтувалао його захланними очима. Райхаран розумів добре його захват. Щойно недавно зробив візок із галузок; дитина була така щаслива з цього, що могла візок тягнути на шнурку. А Райхаран увесь день не потребував накладати на себе віжок. Виансував із коня на парібка.

Але цього вечора не мав Райхаран охоти бродити по коліна в намулі, щоби дістатися до до цвітня Тому звернув руку у протилежному напрямі і викликнув:

— Глянь но, мій маленький, глянь, що то за пташка!

І ріжними комічними рухами відсунув візок від дерева.

Але дитина, якій суджено колись бути судією, не дасться так легко обманити. Тай у близині не було нічого, що могло би відвернути його увагу. Бож усе годі вдержати ману придуманої пташки.

Малий пан рішуче постановив, а Райхаран не в силі був уже продумати ніяку штучку.

— Добре, дитинко, — сказав вкінці — сиди лише тихенько на візочку, а я піду принести тобі цвітів. Уважай лише, не зайди мені в воду!

Сказав це, закотив нагавиці по коліна і бродив мочаром до дерева.

Коли Райхаран відійшов „молодий пан" зірвався, як стій і пішов до ріки. Дитина гляділа на скорі прискаючі филюючі води. Здавалося начеб тисячу неслухняни филь утікало перед якимсь більшим Райхараном з реготом тисячі дітей. На вид їх нездержливої сили серце дитини наповнилося неспокоем і трівогою. Видрапалася дитина з віска і пішла над сам беріг ріки. По дорозі піднесла якийсь патик нахилилася над водою. Вдавало, що ловить рибу. Збиточні духи ріки, здавалося запрошують таємничим голосом до своїх перемів.

Райхаран зірвав із дерева пригорщу цвіття і ніс його, згорнене в убранні. Лице його осміхалось. Та як дійшов до візка, не застав у ньому нікого. Розглядався на всі боки — не було нікого. Знову глянув на візок не було нікого.

У цій першій страшній хвилині кров його застигла як лід. Перед очима весь світ плив йому темною мракою. З глибини зломаного серця викликнув проймаючо:

— Пане! пане! мій малий пане! Але ніякий голос не відповів:

— Хан-на. Не привитала його дитяча осмішка, ані оклик дитячого захоплення не врадувався його поворотом. Тільки ріка плила й дальше запінена, розприскувалася, як передше, — начеб не знала про ніщо, як колиб не мала часу звертати увагу на таку дрібничку людську як смерть дитини.

Як звечоріло занепокоілася Райхаранова пaшi. Розіслала людей по всім усюдам, щоби відшукати його. З ліхтарнями у руках розійшлися і дійшли вкінці до берегів Падми. Застали тут Райхарана. Гонив наче бісноватий, наче буря по полях розпучливо кричав: — Пане! пане! мій малий пане!

..Коли вкінці затягнули його до дому упав ниць перед своєю панею. Трясли ним, питалися його, розпитувалися разураз де оставив дитину. Все, що можна було видобути з нього, то це, що ніщо не знає.

Хоч усі були цієї думки, що ріка проковтнула дитину, на дні душі скривалася ненависть. Бо того самого пополудня бачили недалеко нела ватагу циганів, якась тінь підозріння зверталася на них. Біль матері був такий великий, що вважала навіть можливим, що то Райхаран сам украв дитину. Прикликала його на бік і благала дріжучи:

— Райхаране, зверни мені мою дитину! Віддай мені мою дитину. Дам тобі стільки грошей, скільки зажадаєш, але віддай мені мою дитину!

Замість відповісти, Райхаран бив себе в чоло. Пані викинула його з дому.

Анукул старався розумно переконуючи жінку, відвести від неоправданого підозріння.

— Чомуж — говорив він — мавби Райхаран поповнити такий злочин?

Але мати відповіла:

— Дитина мала золоті клейноди на собі. Хто то може знати?

Годі було дійти з нею до ладу.

(Конець буде).

Переклав М. Ценевенко.

Всім Читачам до відома.

В числі 289 з дня 12-го грудня 1924, буде поміщене в тім місци дуже цікаве і інтересне для всіх оголошенне.

Уважайте на се оголошенне бо много корисних річей довідаєтеся.

ПОДЯКИ

Миннеаполис, Минн.

До головного Уряду У. Н. Союза в Джерзи Сіті, Н. Дж.

Я низше підписаний член 385 відділу У. Н. Союза в Миннеаполис, Минн., складаю сердечну подяку Головному Урядови У. Н. Союза за уділенне мені запомоги з фонду запомогового в сумі $50.00. Желаю У. Н. Союзови як найліпшого успіху і зросту. Дай, Боже, щоби У. Н. Союз до року зріс вдвое в числі членів і сумі маєтку. Най зростає наша організація на славу українського народу, щоби не знайшлось ані одного Українця ані Українки, котрі не належали би до нашої найстаршої української організації.

Олекса Рудянський.

До Хвального Уряду У. Н. Союза в Джерзи Сіті, Н. Дж.

Бог навістив мене великим нещастем, а то слабостю, на котру лежу вже через кілька місяців. В тім нещастю — яко член від. 3 У. Н. Союза, удався я до уряду славного нашого Союза з просьбою о поратунок і в минувшім тижни одержав я 50 долярів запомоги. Засилаю отже Хв. Урядови У. Н. Союза за сю велику поміч так в імени моїм власнім як і в імени моеї родини як найсердечнійшу подяку. Також дякую урядникам місцевого відділу, що так дбають про своїх членів в разі нещастя і спішать що місяця з допомогою для мене. за так велику поміч для мене, а до всіх Українців кличу: Вступайте в ради нашої славної найбільшої організації, якою є У. Н. Союз! Не чекайте завтра, бо може бути запізно.

Іван Сцікак,
член У. Н. Союза і Товариства Зап. Січ, від. 3, в Елизабет, Н. Дж.

Я низше підписаний складаю якнайсердечнійшу подяку У. Н. Союзови і його Головному Урядови за уділенне мені запомоги з фонду убогих в сумі $50.00. Се для мене дуже велика поміч в моїм так критичнім положенню, в якім находжусь під сю пору. Також дякую урядникам місцевого відділу за уділену запомогу понад $140.00. Еще раз дякую Гол. Урядови У. Н. Союза за так велику поміч для мене. Нехай жие У. Н. Союз і нехай зростає в сотки тисяч членів, а до тих що ще не стоять в У. Н. Союзі, кличу: Ідіть днесь і вступайте в його члени, бо се сторож і опікун для Вас і Вашої родини вразі нещастя.

Михайло Бабич,
член Запорожської Січи, від. 3 в Елизабет, Н. ДЖ.

МІТИНГИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. Тов. Запорожська Січ, від. 3, повідомляє своїх членів місцевих і позамісцевих, що річний мітинг відбудеся в пятницю дня 12-го грудня 1924, о годині 7-мій вечером. Мітинг річний тому відбудеся в пятницю, бо деякі члени в суботу мають заняття домашні і не можуть явитись на мітингу. Проситься всіх членів явитися на сім мітингу, бо є много важних справ до полагодження. Буде справозданне уряду з цілого року і вибір нового уряду на 1925 р. Еще в сім місяци будесь принимати нових членів до Тов. і до У. Н. Союза без вступного, тому кождий член повинен хоч одного кандидата припровадити на сей мітинг. Неявившийся член заплатить кари $1.00 а урядник $2.00. — С. Кама, предс.; А. Світлик, кас.; О. нагірний, секр.

ПИТСБУРГ, ПА. Тов. Рогатинщина, від. 396, повідомляє всіх своїх членів місцевих і позамісцевих, що річний мітинг відбудеся дня 13. грудня точно о годині 7-ій вечером. Тож проситься всіх членів, щоб явились на річнім мітингу під числом 2035 Forbes St. Буде справозданне з цілого року і вибір нового уряду на рік 1925. Неявившийся член заплатить кару $1.00, а урядник $2.00.—Атаманчук Іван, секр.

ЕМБРІДЖ, ПА. Бр. св. Василія Великого, від. 161, повідомляє своїх членів місцевих і позамісцевих, що річний мітинг відбудеться дня 13. грудня о 6-тій годині вечер в гали церковній. Кождий член в сю ювилейну кампанію повинен привести по одному членови зі собою, бо є вступ вільний як до У. Н. Союза так і до Братства. Так само проситься всіх членів, аби вирівнали свої довги, бо впротивнім разі будуть виключені як з братства так і з У. Н. Союза. Еакож буде вибір нового уряду на рік 1925. Неприбувший член па сей мітинг заплатити кари $10.00., а урядник $2.00. — Йорко Ілящат, предс.; Бенедикт Вроновський, кас.; Янтін Підуфалий, секр.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. Бр. св. Михаїла, від. 142, повідомляє, що річний мітинг Братства відбудесь о 7. годині в суботу, дня 13. грудня, в галі 83 Liwingsohn St. На порядку нарад: справоздання урядників і контрольної комісії, вибір уряду на 1925 рік. Проситься всіх членів привести нових кандидатів. Вступайте Українці до від. 142 У. Н. Союза. Се є найліпша організація для нас. Приходіть на мітинг і приведіть знакомих з собою. Неявившийся член заплатить кару після статута. — А. Поливчак, предс.; Я. Лищак, кас.; П. Остапчук, секр.

БАЛТИМОР, МД. Бр. св. Тройці, від. 320, повідомляє, що наздвичайний річний мітинг відбудесь о 1-ій годині попол., в неділю, 14. грудня в гали парафіяльній. На мітинг проситься всіх членів мущин і женщин. Буде вибір нових урядників на рік 1925 і инші важні справи. Неявившийся член заплатить кару. — Петро Мормаш, предс.; Йосиф Приймак, секр.

ЛЕНКЕСТЕР, Н. Й. Бр. св. Василія Вел., від. 87, повідомляє, що річний мітинг відбудесь о 2. годині попол., в неділю, 14. грудня в гали Cushing's 45 Central Ave. Буде вибір нового уряду і будесв принимати нових членів без вступного як до Братства так і до У. Н. С., а 28. грудня буде справозданне і перебранне новим урядмо маєтку. Неявившийся член заплатить кари 50 цнт., а урядник $1.00. — Николай Трояновський, предс.; Василь Максимик, секр.

БРИДЖПОРТ, КОНН. Тов. Укр. Січ, від. 59, повідомляє всіх своїх членів і членкинь, як місцевих так і позамісцевих, що річний мітин відбудеться в суботу, 13. грудня 1924, в церковній гали під ч. 34 Біч ул., точно о годині 7-ій вечер. Кождий член і членкиня мають явитись на означений час під карою товариства. Місцеві урядники дадуть своє справоздане, таксамо і контрольори, перед всіми членами за сей рік, як товариство поступало вперед в сім році. Кождий член і членкиння мають свої довги вирівнати на річнім мітингу, бо впротивнім случаю будуть суспендовані. Буде вибір нового уряду на 1925 рік і ще богато справ до полагодження. Обовязком кождого члена бути на річнім мітингу на означений час. Кождий член повинен привести зі собою хоч одного кандидата як до Товт так і до У. Н. Союза. Будемо приймати без оплати вступного. Довершім всі члени сего відділу сей ювилей ділом! Добра нагода тим, що ще не належать до У. Н. С., не встидайтесь, приходіть і впишіться. Укр. Нар. Союз має для вас всіх двері відчинені і прийме вас з радостю. — П. Гринюк, предс.; Ів. Глива, кас.; Мих. Галькевич секр.

МЕКІСРАКС, ПА. Бр. Пресв. Богородици, від. 258, повідомляє, що річний мітинг відбудесь о 2, год. в неділю, 14. грудня в ґали Петра Мудрик, 413 Alla St., Буде вибір нового уряду. Кождий член мусить виповнити довг. — Петро Кріль, предс.; Антін Деркач, секр.

АВОКА, ПА. Бр. св. Йоана Хрест., від. 326, повідомляє, що річний мітинг відбудесь о 3. годині попол., в неділю, 14. грудня в гали Турка, 814 Мейн ул. Буде вибір нового уряду на рік 1925. Будемо принимати до У. Н. Союза без вступного. Неявившийся член заплатить кари 50 ц., а урядник $2.00. — Н. Колодій, пр.; І. Соколовський, секр.

МЕКЕС РАКС, ПА. Бр. св. Володимира, від. 91, повідомляє своїх членів, що річний мітинг відбудеться дня 14. грудня, о 1. годині в гали Укр. Нар. Дому при Ella and oMnson Ave. Каждий член повинен явитись. Буде вибір урядників на 1925, будесь принимати нових членів до брацтва за половину вступного. Довгуючі члени повинні вирівнати залеглости. Обовязком кождого члена привести бодай одного члена на сей мітинг. Неявившийся член заплатить кару 50 ц., а урядник $1.00. — Юрій Вознічак, секр.; Андрій Гальчак, предс.

СТ. КЛЕР, ПА. Бр. св. Кир. і Метод. від. 31, повідомляє, що річний мітинг відбудесь о 1-ій годині пополудни, в неділю 14. грудня в гали церковній на Mill St. Бкуде справозданне уряду за 1924 рік, вибір нового уряду і инші важні справи.—Іван Огаарек, предсц; К. Феценко, секр.

МОНЕСЕН, ПА. Бр. св. Петра і Павла, від. 338, повідомляє, що річний мітинг відбудесь 14. грудня, в неділю, о годині 2-ій пополудни в Укр. Нар. Домі на 2 улици. Буде справозданне, вибір нового уряду і инші важні справи дополагодження. Кождий член мусить вирівнати свої довги, бо в противнім разі буде суспендований. Неявившийся членплатить 50 ц. кари, а урядник $1.00. — Ф. Я.

НЮ КЕСТЕЛ, ПА. Тов. ім. Ів. Франка, від. 74, повідомляє своїх челнів, що річний мітинг відбудесь дня 14. грудня в домі Д. Булія на котрім будуть річні обрахунки, справозданне як також вибір нового уряду. Проситься тому ласкаво всіх членів явитися на сей мітинг. Член неявившийся без причини, підпадає карі. Будемо принимати членів без вступного. — Д. Булія, секр.; Василь Мудрак, кас.

СИРАКЮЗ, Н. Й. Бр. св. Ап. Петра і Павла, від. 39, повідомляє, що річний мітинг відбудесь в неділю, 14-го грудня в гали парохіяльній, по Службі Божій. Буде справозданне контрольної комісії, вибір нового уряду і дуже важні справи. Кождий має заплатити свій довг, бо в противнім разі буде суспендований. Не явившийся член заплатить кари 50 ц., а урядник $1.00. Проситься членів привести хоч по одному новому членови. — Гриць Гнатко, предс.; Мих. Клюсик, секр.

ШЕНАНДОА, ПА. Бр. св. Володимира, від. 98, повідомляє своїх членів, що річний мітинг відбудесь 14. грудня о годині другій пополудни в парафіяльній гали на Вест Сентер ул. Кождий член має явитись на мітингу. Котрий член не прибуде, буде караний. — Іван Чорний.

НЕСТЕР, ПА. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 156, повідомляє своїх членів, що річний мітинг відбудеся в неділю, дня 14. грудня, о годині 3-ій пополудни в домі т. Николи Бщук під ч. 708 Mcllveine St. Проситься всіх членів прийти і привести з собою по одному новому членови, а також запишіть свої діти до Укр. Нар. Союза. На мітингу буде справозданне уряду за рік 1924, а потім вибір нових урядників на рік 1925. Проситься всіх членів, щоби явилися на річнім мітингу, щоби не забракло ні одного з членів. Неявившийся член підлягає карі $1.00, а урядник $2.00. — Николай Стечишин, предс.; Николай Іщук, кас.; Іван Чопик, секр.

ВИЛКС БЕРИ, ПА. Бр. св. О. Николая, від 99, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітинг відбудеться о 2-ій годині пополудни в неділю, 14. грудня в гали церковній. На порядку нарад справозданне урядників і другі важні справи єсть до полагодження, а також вибір урядників на рік 1925. Кождий член повинен привести зі собою нового члена, бо принимаєсь тепер без вступного до Бр. і до У. Н. Союза. Неявившийся член заплатить $1.00, а урядник $2.00 карп. — Вас. Гнатів, предс Павло Залецький, кас.; Петро Герман, секр.

КОТСВІЛ, ПА. Тов. Богдана Хмельницького, від. 248, повідомляє своїх членів, що річний мітинг відбудесь дня 14. грудня точно о годині 3-тій пополудни. Проситься всіх членів прийти на той мітинг. Будесь вибирати новий уряд. Члени, котрі довгують, мають вирівнати свій довг, бо в противнім разі будуть суспендовані. Нові члени, котрі були приняті, мають явитись на сім мітингу до присяги. Просить членів, щоби привели хоч по одному новому членови, бо будесь принимати без вступного. — Йосиф Казюта, предс.; Панько Турчин, кас.; Іван Іванішів, секр.

ПИТСБУРГ, ПА. Тов. ім. Ів. Франка, від. 53, повідомляє всіх інтересованих, що річні збори сего товариства відбудуться в неділю, дня 14. грудня, о год. 7-мій вечером в гали Укр. Нар. Дому на С. С. Кождий член повинен явитись. На неприсутних наложиться кару. — Іван Ганяк, предс.; М. Тедоровський, кас.; Павло Шпікула, секр.

СЛІКВІЛ, ПА. Бр. св. Івана Хрест., від. 126. повідомляє своїх членів, що річний мітинг відбудеться в неділю, 14. грудня о годині 2. пополудни в гали Кірніцького. На порядку нарад е дуже ванжа справа до полагодження і вибір нових урядників на слідуючий рік, що повинно інтересувати кождого члена. Проситься всіх членів явитись на мітингу і вирівнати свої вкладки. Неявившийся член заплатить кару 50 ц., а урядник $1.00. — Николай Кія, предс.; Йосиф Бубняк, секр.

ЕМБРІДЖ, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 276, повідомляє всіх своїх членів, що кождий має явитись на річних зборах в неділю, 14. грудня о 1. годині попол., в церковній гали. Буде справозданне уряду, справозданне контрольорів, вибір нового уряду і купно лотів. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт. а урядник $3.00. Місцеві члени тілько ті мають вимівку, котрі будуть працювати, або хто хорий; позамісцеві члени не дальше замешкалі як 25 миль поза Ембридж, безуслівно мають прибути; члени замешкалі звиш 25 миль поза Ембриджом мають прислати свої вкладки на означений час. Також пригадується всі мчленам, що кождий має вирівнати свої залеглости. Єсли котрий член не застосується до повисших заряджень, буде суспендований. Ще єсть оден місяць без оплати вступного до У. Н. С. і до братства, отже кождий щирий Українець має нагоду вступити до великої і славної нашої організації У. Н. Союза і до нашого братства, котре тепер числить 200 повнолітних членів, а 170 дітий, тому кождий свідомий Українець повинен там вступати, де сила членів і де майно. В лучности сила. — Яків Лисяк, предс.; Михайло Фук. секр.

ОБОРН, Н. Й. Тов. Запороська Січ, від. 283, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітинг відбудеться 14-го грудня с. р. о 2. годині пополудни у церковній гали. Проситься всіх членів прибути на означений час. Неявившийся член платить кару після статута. Буде справозданне касове і вибір нового уряду на рік 1925. Довгуючі члени мають вирівнати свої довги. Будесь принимати нових членів до У. Н. Союза і до Товариства без вступного. Тож добра нагода кождому Українцеви і Українці вписатися сейчас, щоби відтак не було запізно, бо се остатний місяць кінчиться ювилейна кампанія. Проситься членів привести по одному кандидатови, щоб ми не лишилися по заду від других відділів. — Іван Гуминецький, предс.; Григорій Каганяк, секр.

КОГУС, Н. Й. Бр. св. Петро і Павла, від. 57, повідомляє, що річний мітинг відбудеться о 2! год. попол. в неділю, 14. грудня в гали церковній. Обовязком кождого явитись на той мітинг і вирівнати всі свої залеглости. Кождий член най старається припровадити нового члена зі собою, бо будеться принимати до Бр. і до У. Н. С. без вступного. — Гр. Недільський, предс.; Ф. Шаршинович, кас.; Онуфрій Лесняк, секр.

САВТ ДІФИЛД, МАСС. Подається до відома всім членам і членкиням Тов. Галицької Січи, від. 207, що річний мітинг відбудеся дня 14. грудня в неділю, в церковній гали зараз по Службі Божій. Отже обовязком кождого члена і членкині прийти хоть раз до року на мітинг, бо будесь вибирати новий уряд, а старий буде здавати справозданне. Будесь приймати нових членів до товариства і до Союза без вступного. І таксамо діти будеся вписувати до Молод. Союза. Кождий член котрий має діти, повинен привести з собою і вписати до Союза, бо біда не спить, а по людях ходить. Отож Союзовці до роботи, приведім хоть по одному старшому новому члени і свої діти на мінтинг так, щоби наш відділ подвоївся на слідуючий 1925 рік: — Григорій Чаплій, предс.; Теодор Тимкович, секр.

ОЛІФН, Н. Й. Тов. Зап. Січ, від. 363, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітинг відбудесь 14. грудня в неділю о годині 1.30 пополудни в Грін Вуд гали на E. State St. Обовязком кождого члена прибути на мітинг бо суть важні справи до полагодження. Буде вибір нового уряду на рік 1925. Пригадуєся членам, що се остатний ювилейний місяць в сім році, що принимається нових членів без оплати вступного до Союза і Тов. Присутність на мітингу кождого члена пожадана. Неявившийся член заплатить кару $1.00, а урядник $2.00. — Іван Мацкула, предс.; Іван Скробач, секр.

МЕКІСПОРТ, ПА. Тов. Запорохська Січ, від. 132, повідомляє своїх членів місцевих і позамісцевих, що річний мітинг відбудеться дня 14. грудня с годині пів-першої пополудни. Члени позамісцеві, що жиють не дальше 50 цнт. тікет, мають прийти на збори, бо кождий неявившийся член заплатить одного, а урядник два дол. кари. Позамісцеві члени, що не можуть прибути на річні збори, проситься післати свій довг на руки писаря: D. Kucinski, 830 Jerome St., McKeesport, Pa., бо в противнім разі будуть виключені з тов. і У. Н. Союза. На зборах будуть важні справи до полагодження як рівнож вибір нових урядників на р. 1925. — Гр. Куницький, предс.

АНСОНІЯ, КОНН. Тов. Запорожська Січ, від. 67, повідомляє, що річний мітинг відбудесь о 2. годині пополудни в неділю, 14. грудня в Liberty Hall, Chmelnicki St. На порядку дня вибір нового уряду і други справи до полагодження. Неявившийся член заплатить кари 25 ц., а урядник 50 ц. — Семко Брухівський, предс.; Іван Хировський, секр.

КЛИФТОН, Н. ДЖ. Тов. Українська Січ, від. 182, повідомляє всіх своїх членів місцевих і позамісцевих, що річні збори відбудуться в неділю, 14. грудня о годині 2-гій попол. в українській школі, 212 Президент Стр., Passaic, N. J., число дверий2. Напоминається членів Тов. зійтись точно на час, бо суть важні справи до рішення, як річні справоздання всіх відділових урядників і вибір нового уряду на рік 1925. Не явившийся член на річні збори заплатить кару $2.00, а урядник $5.00. Також напоминається довгуючих членів, щоби вирівнали свої довги бо впротивнім разі будуть суспендовані з членьства У. Н. С. або виключені. Тов. принимає нових членів до Тов. Січ і до У. Н. С. без вступного, як також проситься членів Тов. щоби кождий привів одного нового члена до Тв. і д. У. Н. С. на річні збори, щоби наше Тов. зросло вдвоє. — Онуфрій Зубар, предс.; Григорій Орицький, кас.; М. Пипюк, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 76, повідомляє всіх своїх членів місцевих і позамісцевих, що річний мітинг відбудеся в суботу, 13. грудня 1924, в гали 93 Ven Buren St., точно о годині 7. вечером. Проситься членів, щоб не присилали женщин ані дітий на мітинг але самі явилися точно на означений час, бо єсть досить справ, котрі конче треба полагодити. Контрольна комісія здасть справозданне відтак буде вибір нового уряду на слідуючий рік. Пригадуєм ще Українцям, що се послідний мітинг підчас кампанії принимання нових членів, отже хто би хотів вступити до нашого відділу і до У. Н. Союза нехай прийде в сю суботу і скористає з нагоди, бо будемо принимати до відділу і до Союза без вступного. — Павло оРманишин, предс.; Ст. Стойко, кас.; Ол. Лисак, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. Тов. Богд. Хмельницького, від. 133 повідомляє всіх своїх членів, що річний мітинг відбудеться 13. грудня в суботу, о год. 8. вечером, в гали церковній на Court St. Обовязком кождого члена явитись на сей мітинг, а довгуючі члени мають вирівнати свій довг, або будуть суспендовані. Будесь принимати нових членів без вступного до У. Н. Союза. Кождий член най старається припровадити нового члена зі собою, бо тепер найлутша нагода стати членом У. Н. Союза, найбогатшої організації в Америці. Кождий член, чи урядник, неявившийся на мітингу, підлягає карі після статута. — К. Галушка, пр.; В. Добущак, кас.; Ал. Будник, секр.

НОРТУМБЕРЛЕНД, ПА. Бр. св. Михаїла, від. 357, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітинг відбудеся в неділю, 14. грудня о годині 2. пополудни в Мус домі в гали на третім поверху. Обовязані всі члени явитись, бо єсть важні справи, як: справозданне касове і вибір уряду на 1925 рік. — А. Візний, секр.

СКРЕНТОН, ПА. До відома членам Тов. над Збруча, від. 280. Річний мітинг відбудесь 14. грудня в гали Укр. Горожанського Клюбу під ч. 103 S. Main Ave., другий рум від Док. Тація. Повинність кождого члена явитись. Буде справозданне річне. В. Захарчук, секр.

НЮ АЛЕКСАНДРІЯ, ПА. Бр. св. Петра і Павла, від. 82, повідомляє своїх членів, що річний мітинг відбудеться 14 грудня о 1. годині пополудни в галі парафіяльний. Тож проситься всіх членів прийти на мітинг і також привести хоч по одному новому членови. Будеться приймати нових членів і дітий до У. Н. Союза. Теодор Шиляк, пр.; Іван Півінські, кас.; А. Філовяк.

ЧЕСТЕР, ПА. Бр. Сошествія св. Духа, від. 237, подає до відома своїм членам, що їх річний мітинг відбудесь в неділю, 14. грудня пополудни о годині 2.30. Проситься кождого члена сего братства, як місцевого так і позамісцевого, щоби явились на сей мітинг. Кождий член повинен привести хоч одного нового кандидата до Бр. і до У. Н. С. Також повідомляєсь, що свято 15-літного істновання нашого Братства відбудесь в неділю, 14. грудня, тому кождий має явитись зі своєю відзнакою о годині 11 рано. Відбудеться посвяченне прапора сего Бр. Котрий член не явиться, заплатить кари $1.00, а урядник $2.00. — Ілько Вовк, предс.; Т. Левчишин, секр.; І. Сало, кас.

ФІЛЯДЕЛФІЯ, ПА. Отсим повідомляється членів і симпатиків Т-ва Єдність, від. 163, що річні збори відбудуться в неділю, 14. грудня, о годині 2.30 пополудни в сали Укр. Клюбу, 847 Н. Франклін вул. На порядку дня є важні справи до полагодження. Між иншим вибір уряду на 1925. рік, поправки статута, і другі справи. Отже присутність кождого члена обовязкова. Товариші! Незабувайте, а старайтесь про нових членів, котрих будеться принимати як до Т-ва, так і до Союза без вступного. — Е. Гвіздь, секр.

ФІЛЯДЕЛФІЯ, ПА. Тов. Мир, від. 324, повідомляє, що річний мітинг відбудесь о 3. годині попол. в недЯілю, 14. грудня в гали кУр. Громади, 2309 Fairmount Ave. На порядку нарад буде справозданне старого уряду і вибір нового. — Н. Самбір, предс.; І. Слободзян, секр.

ВЕСТБУРИ, Л. АЙ., Н. Й. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 267, повідомляє своїх членів, що річний і місячний мітинг відбудеся в неділю, 14. грудня, о годині 2-ій пополудни, в домі Теодора Агреста на Ню Кесел. На порядку нарад важні справи, справозданне урядників, приниманне нових членів і вибір нового уряду на 1925 рік. Неявившийся член підлягає карі після статута. — Теодор Агрест, предс.

БОСТОН, МАСС. Дружина Князя Данила від. 238, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітинг відбудеться в неділю, 14. грудня зараз по Службі Божій в гали церковній, 136 Arlington St. Всі члени як один повинні явитися на той мітинг, бо будесь вибират инових урядників на рік 1925. Через місяць грудень будесь принимати нових членів без вступного, тож обовязком кождого члена є привести бодай одного нового члена. Члени, котрі ще не записали своїх дітий, най запишуть їх сего місяця. — Петро Музика, секр.

ТОМАСТОН, КОНН. Тов. Українська Січ, від. 222, повідомляє, що річний мітинг відбудеся о 12. годині в неділю, 14. грудня на гали Іст Мейн Стріт. Буде вибір нового уряду на рік 1925. Кождий член має явитись на мітингу і вирівнати свої залеглости. Неявившийся член заплатить кари 50 ц., а урядник $1.00. — Андрій Сенів, предс.; І. Крижановський, секр.

ПОЗІР! ПОЗІР!

Сим подається до відома всім нашим читачам, що присилаючи до поміщення ріжні оголошення до часописи „Свобода", треба рівночасно враз з оголошеннями присилати і належитість за них. Щоби читачі могли орієнтуватися яка належитість має бути прислана враз з даним оголошенням, будуть ласкаві за кожде написане в оголошенню одно слово числити 2 цт. коли таке оголошенне має 30 або більше слів. За оголошення котрі не мають 30 слів платиться 50 цнт. за раз. Виняток творять лишень відділи У. Н. Союза, котрих оголошення мають бути підписані місцевим урядом відділу. Всі оголошення мають бути присилані до адміністрації „Свободи" 5—6 день перед днем оголошення їх в часописи, так що колиби вимагала сего потреба, був час порозумітися зі сторонами. Сторони котрі не схотять пристосоватися і придержуватися повисших правил, не можуть відтак нарікати на часопись, що непоміщено їм оголошення чи оголошень.

Адм. „Свободи".

У торговельній школі.

Учитель: Припустім, що до отворення якогось інтересу потреба 100 міліонів марок, а ти маєш тільки 10 міліонів власного капіталу — отже потреба тобі ще?...

Ученик (без надуми): Богатої жінки.

Учитель: Коли гріш найліпше процентується?

Ученик: Як його зараз позбудемося...

Зрозумів.

Комісар (при конскрипції): Пане Фішер, ви за якою нацією?

Жидок: Нацією? Я не розумію, що то значить нація.

Комісар: Нація — то народність. Отже за якою ви нацією?

Жидок: Ни, — я за пропінацією...

Цікавиться наукою в школі.

Батько: Скажи мені, сину, що ти робиш цілий день у школі.

Син: Жду, поки не випустять...

—o—

Нема виглядів.

Перед судом стає злодій, обвинуваченний о крадіж бочки вина. Коли розглянувся по лаві присяжних суддів, шепнув з переляком до вуха свойого адвоката:

— Нема найменьших виглядів, щоби мене увільними. На 12 присяжних суддів, двох тільки має червоні носи.

—o—

На селі.

Тато: Чого ти плачеш, Івасю?

Івась: Вчора ударився я в голову.

Тато: То чомуж ти вчора не виплакався?

Івась: Бо вчора не було нікого в дома.

Вплив батька, а не школи.

— Влодзю, чому ти не сказав мені, що був в школі караний?

— Бо прошу мамусі, татко дуже часто говорять, що жінки не повинні всього знати.

—o—

Заперечив.

Судця: Слідство виказало, що жиєте зі злодійства!

Обвинувачений: Ні, пане суддя! Жию з процентів — від чужих капіталів.

—o—

Скромне бажання.

Суддя (до фризієра, засудженого на смерть: Маєте ще яке бажання?

Засуджений: Так, пане суддя! Хотівби я ще перед смертю обголити п. прокуратора!

—o—

На науці релігії в народній школі.

Катехит: Скаже мені, синку, коли померші мають повстати з мертвих?

Ученик: Підчас виборів або плебісциту, прошу отця катехита.

Священик: Івасю! Вичисли мені сім головних гріхів.

Івась: Один, два, три, чотири, пять, шість, сім!

Катехит: Баран, скажи мені, хто сотворив світ?

Ученик (що в тій хвилині розляв чорнило, перестрашився і мовчить).

Катехит: Ну, говори, хто?

Ученик: Я, прошу отця катехита, але бігме, вже цього більше не зроблю.

На годині релігії у виділовій школі.

— Длячого називаємо місце побуту перших людей раєм?

— Бо там була тільки одна жінка!

—o—